

Strateško planiranje razvoja basena uglja „Gacko” je proces koji treba da determiniše parametre za efikasno i efektivno upravljanje eksploatacijom uglja u kontekstu održivog upravljanja cjelokupnim prostorom rudarskog basena sa svim njegovim komponentama, uz osnovni cilj zadovoljenja potreba sadašnjeg i budućih termoeenergetskih postrojenja za ugljem.

Produkt ovog procesa je strateški planski dokument, akcioni plan razvoja gatačkog basena i čini ga dinamički, proceduralno i sadržajno determinisana tehnička dokumentacija za dalji razvoj eksploatacije uglja u ovom basenu – kaže se u uvodnim rečima stručnog rada: Strateško planiranje razvoja basena uglja „Gacko”. Rad je predstavljen na XI Međunarodnoj konferenciji o površinskoj eksploataciji – OMC 2014. i delo je saradnje autora Mr. Saše Boškovića, Nenada Lasice i Mr. Boje Vukovića ispred ZP „Rudnik” i TE „Gacko”.

U radu se navodi da su za potrebe otvaranja površinskog kopa „Gacko” do sada urađena tri dokumenta: Studija izbora lokacije II faze rudnika, Program razvoja površinske eksploatacije uglja u basenu „Gacko” do 2020. godine i Studija izvodljivosti razvoja energetskog basena „Gacko”.

Imajući u vidu znatno povećanje rezervi uglja, autori smatraju da su neophodne promjene nivoa selekcije zbog zahteva TE „Gacko I” prema kvalitetu uglja, ali i za novim raspoloživim podacima o pojavama litološkog člana N8 sa povećanim otporom kopanju koji uslovljavaju promjenu tehnologije otkopavanja otkrivke, tako da se Studija izbora lokacije II faze rudnika „Gacko” ne može koristiti kao Studija opravdanosti u svrhu dobijanja koncesije za eksploataciju uglja. Program razvoja, dalje objašnjavaju autori, je rađen za period do 2020. godine, odnosno do kraja radnog vijeka TE „Gacko” bez revitalizacije. Kako ističu, projektant pri tome nije raspolagao detaljnijim geološkim podacima litološkog člana N8 sa povećanim otporom kopanju.

Imajući u vidu predviđeni produžetak rada TE „Gacko” do 2039. godine, nove podatke geoloških istražnih radova i povećanje godišnje proizvodnje uglja sa 1.800.000 tona dato u Programu razvoja i sadašnjeg kapaciteta od 2.300.000 tona nakon remonta postrojenja TE „Gacko”, jasno je da Program razvoja više nije aktuelan, zaključuju autori stručnog rada.

U međuvremenu je izmješteno korito reke Gračanice iz radne zone novog kopa i privode se kraju radovi na izmeštanju rijeke Mušnice, čime se, naglašavaju autori, stvaraju uslovi za eksploataciju uglja na južnoj strani površinskog kopa i tako omogućava njegov pravilan razvoj, ujednačavanje koeficijenta otkrivke, definitivni izbor tehnike i tehnologije eksploatacije, preraspodela otkopanih masa i redizajniranje odlagališta, pre svega kroz novu tehno-ekonomsku dokumentaciju.

Obzirom da Dopunski rudarski projekat eksploatacije uglja istočnog dijela površinskog kopa

„Gračanica” važi do 2015. godine, za dalji strateški prihvatljiv i održiv razvoj eksploatacije uglja u Gatačkom basenu, autori navode da je neophodna hitna realizacija akcionog plana i tehno – ekonomske dokumentacije koja proističe iz njega. Dinamički, a imajući u vidu i postojeće stanje eksploatacije uglja u Gatačkom basenu, akcioni plan bi morao da se realizuje do kraja 2015.godine.